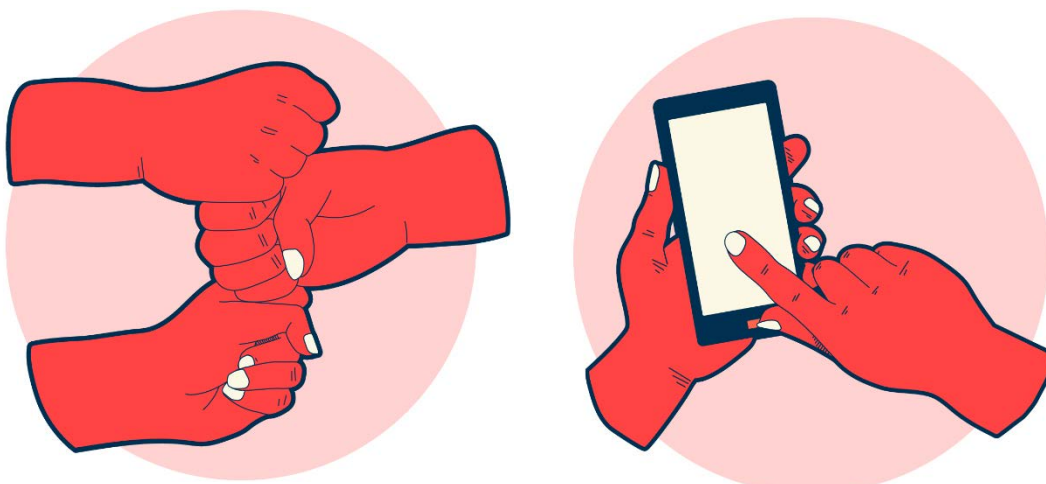

Q&A

Verbeterde Meldcode

Voor het cluster van pedagogen, psychologen, (psycho)therapeuten, sociaal werkers en jeugd- en gezinsprofessionals

Deze Q&A is opgesteld naar aanleiding van het [webinar over de Verbeterde Meldcode](#) van 10 december 2018.

Check ook
www.afwegingskadermeldcode.nl

Veilig Thuis

Onderstaande vragen en antwoorden over Veilig Thuis zijn een greep uit de vele vragen die gesteld zijn tijdens het webinar. Een volledig overzicht van veelgestelde vragen en antwoorden over de veranderende werkwijze van Veilig Thuis vindt u [hier](#).

- **Blijft Veilig Thuis ook onderzoek doen?**

Als u een melding doet bij Veilig thuis van vermoedens van kindermishandeling of huiselijk geweld, dan kan Veilig Thuis besluiten een onderzoek te doen naar de situatie. Daarbij worden gegevens over het kind en het gezin verzameld die duidelijk moeten maken of er sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld. Als de vermoedens van kindermishandeling door het onderzoek bevestigd worden, dan wordt alles in het werk gesteld om passende hulpverlening voor de betrokkenen op gang te brengen.

- Hoe lang worden meldingen bewaard bij Veilig Thuis?**
Veilig Thuis bewaart dossiers maximaal vijftien jaar of tot het jongste kind achttien jaar is. De directbetrokkenen hebben het recht te vragen om vernietiging van hun dossier. In het geval dat Veilig Thuis tot de conclusie komt dat er geen sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling, zal ze de directbetrokkenen actief wijzen op dit recht. Een verzoek tot vernietiging wordt in dat geval ingewilligd. Veilig Thuis vernietigt deze gegevens binnen 3 maanden na ontvangst van het verzoek tenzij het bewaren van de gegevens van 'aanmerkelijk belang' kan zijn voor een ander dan degene die het verzoek heeft ingediend.
- Neemt Veilig Thuis alle meldingen aan?**
Ja, alle meldingen op basis van de Meldcode, inclusief afwegingskader, van professionals worden door Veilig Thuis aangenomen en beoordeeld op veiligheid.
- Worden er bij Veilig Thuis per gemeente of landelijk afspraken gemaakt?**
Ons land telt 26 regionale Veilig Thuis organisaties, die met elkaar voortdurend werken aan verbetering van kwaliteit van hun werk. Daartoe hebben zij zich verenigd in het Landelijk Netwerk Veilig Thuis (LNVT). Ieder Veilig Thuis maakt met de gemeenten in de eigen regio afspraken over de diensten en de financiering ervan.
- Moet ik ook melden als er al een gezinsvoogd in het gezin is?**
Ja, ook dan moet er worden gemeld bij Veilig Thuis. Iedere professional is verantwoordelijk voor een eigen afweging van de betreffende situatie, ongeacht welke andere hulpverleners betrokken zijn. Voor een gezinsvoogd is het ook goed om te weten dat er bij anderen zorgen over het gezin zijn en dat deze informatie wordt gedeeld.
- Hoe kunnen professionals ouders uitleggen wat de rol van Veilig Thuis is?**
De website www.veiligthuis.nl geeft cliënten een algemeen beeld van de rol van Veilig Thuis. Daarnaast zijn er op landelijk niveau folders in de maak met als doel cliënten te informeren over de rol van Veilig Thuis. U kunt natuurlijk ook altijd contact opnemen met Veilig Thuis om advies te vragen hierover.
- Wat als Veilig Thuis wordt betrokken, maar ondanks de inzet van Veilig Thuis de zorgen niet verdwijnen. Wie neemt dan eventuele vervolgstappen?**
Ook nadat u gemeld heeft, blijft u het kind/het gezin volgen. Wanneer zorgen blijven bestaan of wanneer er zich opnieuw signalen van kindermishandeling/huiselijk geweld voordoen, dan komt u opnieuw in actie. Dit betekent: opnieuw de stappen van de meldcode doorlopen, of bij acute zorgen: opnieuw melden bij Veilig Thuis. Bespreek met Veilig Thuis dat u nog steeds zorgelijke signalen opmerkt. Dit kan tot een tweede melding leiden, waarbij Veilig Thuis opnieuw de verantwoordelijkheid heeft om de melding te beoordelen.
- Heeft Veilig Thuis ook een radarfunctie voor gezinnen waarbij er signalen zijn voor (grote) risico's op huiselijk geweld/kindermishandeling in de toekomst?**
De doelgroep waar Veilig Thuis zich op richt is breder dan alleen de situaties waarbij sprake is van acute en structurele onveiligheid. Veilig Thuis gaat zich ook bezighouden met multiproblematische situaties in gezinnen die geen hulp/ondersteuning accepteren. Er wordt ook gekeken naar (gezins)situaties waarbij veel risicofactoren aanwezig zijn, waardoor hulp noodzakelijk is om te voorkomen dat de problematiek verder escaleert. Veilig Thuis zal in het

laatste geval bemiddelen naar betrokken hulpverleners toe om te zorgen dat zo snel mogelijk de juiste hulp geboden wordt.

- **Krijgt Veilig Thuis extra capaciteiten voor de extra taken?**
Er is meer inzet en deskundigheid nodig bij Veilig Thuis medewerkers. De Rijksoverheid heeft hiertoe extra middelen ter beschikking gesteld voor alle Veilig Thuis organisaties.
- **Moet ik melden als er al (meerdere vormen van) hulpverlening in het gezin zijn?**
Als u zorgen/vermoedens heeft van kindermishandeling of huiselijk geweld is het altijd aan te bevelen om te melden. Júist ook als er al hulpverlening in het gezin zit. Het Veilig Thuis register krijgt pas kracht als er meerdere melding komen over een cliënt(systeem).
- **Hoe verhoudt Veilig Thuis zich tot de Raad voor de Kinderbescherming?**
Veilig Thuis heeft de opdracht meldingen van (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling te beoordelen en eventueel aansluitend haar dienst in te zetten. De Raad voor de Kinderbescherming heeft een andere opdracht, namelijk onderzoeken of een kinderschermingsmaatregel nodig is en daarover advies uitbrengen aan de kinderrechter.
- **Kan ik als professional anoniem melden?**
Professionals blijven zelf in principe niet anoniem als ze een melding doen bij Veilig Thuis, tenzij ze aanwijzingen hebben dat ze zelf of een directbetrokkene direct gevaar loopt. In dat geval wordt in overleg met Veilig Thuis gekeken op welke wijze er gehandeld moet worden.
- **Mag ik een melding doen zonder mijn cliënt hierover te informeren als dit beter is voor de zorgrelatie?**
In de regel is het zo dat een beroepskracht altijd in gesprek gaat met de cliënt voor hij of zij een melding doet bij Veilig Thuis. In gesprek gaan met de cliënt is ook opgenomen in de verplichte stap 3 van de meldcode. Alleen als door het voeren van het gesprek de veiligheid van een van de betrokkenen in het geding zou kunnen komen, kan er in sommige situaties worden afgezien van een gesprek met de cliënt.
- **Hoe handel je als professional wanneer je vermoedens hebt van kindermishandeling/huiselijk geweld, maar als melden ertoe leidt dat je eigen veiligheid in gevaar komt?**
In een aantal situaties leidt het bespreken van vermoedens van kindermishandeling/huiselijk geweld met de cliënt tot onveiligheid bij andere gezinsleden of de melder. Overleg in dit geval altijd eerst met Veilig Thuis, vóórdat je het gesprek aangaat met de cliënt. Veilig Thuis kan meedenken over alternatieve opties om een melding te doen zonder dat dit leidt tot onveiligheid bij de melder of andere gezinsleden.
- **Waar is de monitorfunctie van 1 naar 1,5 jaar op gebaseerd?**
Deze keuze is gebaseerd op onderzoeken door het Verwey Jonker Instituut en het Trimbos Instituut. Uit deze onderzoeken blijkt dat de (gezins)situatie direct ná de melding vaak verbetert. Na een jaar vallen veel gezinnen echter weer terug in oude patronen, waardoor de problemen terugkeren. Om deze reden is gekozen voor 1,5 jaar. Als het nodig is monitort Veilig Thuis langer of korter, in ieder geval totdat de situatie stabiel veilig is.

- **Wordt de 1,5 jaar monitorfase ingezet bij meldingen vanaf 1-1-2019, of ook al bij meldingen die in 2018 gedaan zijn?**
Het geldt vooralsnog vanaf 1 januari 2019.
- **Wordt bij advies vragen ook een interne notitie gemaakt bij Veilig Thuis, zodat een dossier opgebouwd wordt van meerdere adviesvragen over dezelfde cliënt?**
Nee, dit gebeurt niet. Bij een adviesvraag wordt alleen de adviesvraag bij Veilig Thuis geregistreerd, u hoeft als melder geen persoonsgegevens over de cliënt waar het om gaat te verstrekken.
- **Welk instrument sluit het beste aan bij de meldcode om een inschatting te doen van de veiligheid binnen een gezin?**
Op [deze site](#) vindt u risicotaxatieinstrumenten kindermishandeling.
- **Heeft het zin om dezelfde melding nog een keer te doen?**
Zeker. Bij een nieuwe melding wordt afgewogen of deze met spoed moet worden opgepakt.

Dilemma's van professionals

- **Hoe moet gehandeld worden als er binnen een organisatie meerdere beroepsgroepen (dus afwegingskaders) samenwerken?**

Het is mogelijk dat u binnen uw organisatie werkt met beroepskrachten van verschillende beroepsgroepen. Hoewel alle professionals met dezelfde 5 stappen uit de meldcode werken, kan het Afwegingskader per beroepsgroep verschillen. Het kan dus zijn dat beroepskrachten een situatie verschillend benaderen, van belang is hierover met elkaar in gesprek te gaan. De Afwegingskaders lijken in grote lijnen op elkaar. Het gaat er in zo'n situatie dan ook niet om welk Afwegingskader je volgt, maar dát je de afwegingen goed vastlegt in je dossier. En houd in het achterhoofd dat iedere professional het recht heeft te melden bij Veilig Thuis, ook als andere beroepskrachten anders over de situatie denken.

- **Hoe moet je handelen als ouders geen toestemming geven tot melding?**

Iedere beroepskracht heeft het wettelijk recht om, ook zonder toestemming van (de ouders van) de cliënt, vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling te melden bij Veilig Thuis. Het meldrecht betekent ook dat beroepskrachten, zonder toestemming van de cliënt, op verzoek van Veilig Thuis informatie mogen verstrekken over de betrokkene.

- **Hoe gaan we om met het dilemma melden en de vertrouwensrelatie behouden?**

Professionals bespreken in principe altijd met de cliënt dat zij van plan zijn een melding te doen bij Veilig Thuis. Dat is belangrijk, omdat de professional dan kan uitleggen waarom hij of zij dat nodig vindt en de cliënt daarop kan reageren. Zo doet de professional niets achter de rug van de cliënt / het gezin om. De professional is daarbij zo concreet, specifiek en feitelijk mogelijk: hoe ziet de onveiligheid er nu precies uit? En wat zou er moeten veranderen?

- **Geldt de verplichting van een meldcode ook voor zelfstandig werkende professionals?**

Voor zelfstandig werkende professionals gelden dezelfde verplichtingen als voor organisaties: beschikken over een meldcode, daarvan gebruik maken en hun kennis op peil houden.

Afwegingskader

- **Verandert de rol van de casusregisseur met het nieuwe afwegingskader?**
De verbeterde meldcode heeft geen invloed op functies en de invulling daarvan. Iedere professional werkzaam in de verschillende sectoren van de gezondheidszorg, sociaal domein, onderwijs, kinderopvang en binnen justitie is verplicht te werken met de meldcode. Dit staat los van functies of beroepen.
- **Hoe verhoudt een afwegingskader van de beroepsgroep zich tot instellingsbeleid?**
De organisaties dienen over een meldcode, inclusief afwegingskader(s) huiselijk geweld en kindermishandeling te beschikken. Zij dienen deze meldcode zelf vast te stellen, waarbij zij gebruik kunnen maken van het basismodel meldcode die te downloaden is op www.meldcode.nl. Tevens dienen de organisaties er zorg voor te dragen dat het gebruik van een meldcode door de professionals binnen de organisaties is geborgd en dat de daarvoor benodigde kennis op peil wordt gehouden.
- **In het Afwegingskader wordt gesproken over alle vormen van ernstig en structureel geweld. Valt verwaarlozing daar ook onder?**
De term huiselijk geweld en kindermishandeling wordt gehanteerd als overkoepelende term. Dit is een brede definitie, waaronder verschillende vormen van geweld vallen. Verwaarlozing valt hier ook onder.
- **Valt het onthouden van zorg door ouders ook tot verwaarlozing?**
Het onthouden van lichamelijke of psychische zorg of voeding valt onder verwaarlozing.
- **In hoeverre verschilt het Afwegingskader voor het onderwijs van het Afwegingskader voor de psychologen, pedagogen, (psycho)therapeuten en sociaal werkers?**
De Afwegingskaders lijken in grote lijnen op elkaar. Voor pedagogen en psychologen in het onderwijs geldt dat ze kijken welke afwegingskader voor hen het best hanteerbaar en passend is.
- **Wat is de reden dat elke beroepsgroep een ander Afwegingskader heeft?**
De verschillende beroepsgroepen hebben in clusters een afwegingskader ontwikkeld. Deze afwegingskaders zijn toegespitst op de eigen beroepspraktijk. Wel zijn de Afwegingskaders onderling afgestemd en lijken zij in grote lijnen op elkaar.
- **Waar vind ik de Afwegingskaders van de andere beroepsgroepen?**
Deze Afwegingskaders vindt u via [deze link](#).
- **Wat zijn de ervaringen in andere landen met de meldplicht?**
In de VS is het concept van verplicht melden ontstaan. Het introduceren van de meldplicht heeft hier geleid tot een verhoging van het aantal meldingen bij vermoedens van kindermishandeling. Er zijn echter ook nadelen merkbaar. Met het stijgen van de hoeveelheid meldingen blijkt de kwaliteit ervan af te nemen. Behalve terechte vermoedens, worden ook meer onterechte verdenking van mishandeling gemeld.

- **Waarom is er sprake van een meldrecht en geen meldplicht?**

*We hebben de **plicht** om de meldcode en het Afwegingskader te gebruiken. Vervolgens hebben we het **recht** om te melden.*